

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyilntér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Pó-utca 59. szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

„Egybeforradás.”

Ezzel az egy szóval fejezte ki közelébb napisajtónk egyik számottevő organuma azt az óhajást, hogy az az eszmény, mely a társadalomban a békés törekvéseknek érvényesülését és diadalát jelenti, minél előbb megvalósuljon.

Mielőtt a tárgyhoz, mint a társadalmi életet s főként a vidéki társadalmi életet oly közelről érintő kérdéshez hozzászólnánk, — nem lévén politikai lap, — bevezetéképen s a címül választott nagyjelentőségű kérdés tisztázása céljából csupán utalunk az illető napi-lap fejtegetéseinek arra a részére, mely szerint: a politikai életben legujabban végbement «egybeforradás»-nak, a mindenkor kártékony visszavonás teljes kiküszöbölése érdekében szükségképen kell, hogy folyománya legyen a társadalmi téren is napjainkig uralkodó meghasonlás elmúlása, mert hiszen a társadalmi ellenszenvet forrása éppen az országszerte kiküszöbölt politikai meghasonlás volt; ha pedig megszűnt ez utóbbi, meg kell szűnnie az előbbinek is és pedig meg kell szűnnie őszintén, minden utógondolat nélkül.

Kétségtelen, hogy a társadalmi visszasságok, ellentétek s néhol — kimondjuk nyíltan — gyűlölködések kiküszöbölésére főképen a vidéki köz- és társadalmi élet tere van hivatva.

E szempontból, figyelembe véve vármegyénk s még közelebről városunk társadalmi életének — valószínűleg szintén a fenti okokra visszavezethető — és sajnosan nem teljesen egészségesnek mutatkozó irányát: valóban időszerű, a megváltozott körülmények folytán beállott «egybeforradás»-nak mintegy betetőzése képen, minél lelkesebben hangoztatni azt, hogy ezt az «egybeforradást» a társadalmi élet terére is minél teljesebben át kell vinnünk. Ha valahol,

úgy bizonyára vármegyénkben és városunkban van erre szükség, s ha valahol, úgy városunkban méltó és hálás feladat minden más tekintetektől független, egységes, egészséges és erős társadalmi életműködést kifejtőnk, az «egybeforradást» a társadalmi meghasonlás kiküszöbölése céljából lehetőleg siettetnünk, mert e vármegye és város társadalmának alkotó tényezőiben nemcsak hogy szerencsésen egyesülnek a legelőnyösebb tulajdonságok s képességek, de az elődök által oly nagy lelkesedéssel s szerencsés kezekkel előkészített talaj is meg van, melynek paragon heverő, esetleg nem kellő gondozásban részesített mezején a mielőbbi «egybeforradás» mellett munkálni s alkotni való még bőven akad.

Vannak kulturális egyesületeink, melyek a tudománynak, ismereteknek, művészeteknek s általában a magyar nemzeti művelődésnek szolgálatára vannak hivatva. Működésük — dacára a teljes társadalmi «egybeforradás» hiányának — feltétlen tiszteletet s elismerést érdemel ma is. A különböző nemzetiségű serdülő ifjúság, ezeknek hozzátartozói ismereteket gyűjthetnek, szórakozást találhatnak kebelökben; némelyik több évtizedre terjedő sikerdús működésével — a többi között — különösen a nők körében uralmat biztosított edes magyar nyelvünknek.

Vannak jótékonyági egyleteink, melyek kivétel nélkül a legigazabb humanizmus szent ügyének zászlóvivői.

Vannak a szó legszorosabb értelmében vett «társadalmi egyleteink», melyek, míg egyfelől szórakozást nyújthatnak a napi fáradalmak után, sőt egyik-másik éppen a szép természet kebelén, éltető levegőn valóságos nyári üdülésre s testedző sportra is alkalmat ad, addig másfelől az indokolatlan társadalmi válaszfalakat is ledönteni hivatvák s igen sokszor a legnemesebb mozgalmak megindításában, a fele-

baráti érintkezésen kívül, valósággal melegágyai minden szép és jó eszmének.

Vannak ilyen egyesületeink s az adott viszonyok között csaknem a csodával határos, hogy ezek többé-kevésbé virágoznak, sőt hogy némelyik éppen virágzásának pompájában díslik.

Gondoljuk meg azt, mivé fejlődhetnének ezek, ha a társadalmi teljes «egybeforradás» mielőbb beköszöntene. Mennyire elevenebb, pezsgőbb volna mindegyikben az élet, ha a társadalomnak minden tisztességes tényezője kész örömmel lépne át küszöbét s levetkezve a társadalmi élet körén kívül álló — s különben is a minimumra redukálódott — különböző mellétekinteteket, az idegen forrásból fakadt társadalmi meghasonlást a legbensőbb kiengesztelődés váltaná fel! Mivé fejlődhetnének ezek, ha a szent munkára hivatott kezek kölcsönösen megtalálnák egymást s meleg baráti kézszorításukból erőt nyernének a további buzgó munkára!

Elérkezettnek hisszük mi is ennek a «kiengesztelődésnek» pillanatát. Nyissuk tehát meg társadalmi életünk ajtaját is e kiengesztelődés fehér galambjának. Érezzük mindnyájan «puhán simuló szárnyát» lelkeinken-szíveinkben, hiszen a társadalom erősbödésével, a teljes «egybeforradás» megtörténtével egyénenként is erősek — még erősebbek leszünk, sőt mindinkább erősebb lesz a legtökéletesebb társadalom: az állam is, a melyet edes drága nevében «Hazá»-nak nevezünk! (—r.)

Egy érdekes hadtörténelmi évforduló.

Egyik közelebbi számunkban adtuk röviden hírtül, hogy háziezredünk tisztikara kegyelettel emlékezett meg arról az évfordulóról, a melyet immáron száz hosszú esztendő elmúlása után, április 5-ike hozott magával s a mely az 1799-ben éppen e napon vívott híres

AZ „EPERJESI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Vorrei Morir....

— L. M. Cognette. —

*Fer oh halál, olyankor jőjj el értem,
Mikor a tiszta ég kék fátylat ölt,
Mikor a fűcskék fészket raknak éppen,
Ha új virágot hord keblén a föld.
Fer oh halál, mikor a nap lesszállott
És alszanak a réten a virágok;
Nyugodt lesz lelkem, hogyha égbe szárnyal
Tavaszi nap utolsó sugarával.*

*De mikor a viharnak szárnya csattog,
Ha gyászfátyol borítja az eget
És kerget a szél hervadó virágot:
Szívem a haláltól úgy megregeg.
Fer oh halál, mikor a nap lesszállott
És alszanak a réten a virágok;
Nyugodt lesz lelkem, hogyha égbe szárnyal
Tavaszi nap utolsó sugarával.*

Dr. Mikler Gusztáv.

Az én pátriám.

(Az Eperjesi Széchenyi-körben 1899. febr. 1-én tartott felolvasás.)
Irtta: Klein Béla.

Mentül előbbre haladtunk életünk pályáján, mentül jobban távolodunk játszi gyermekkorunk aranyos szakától, annál sürűbben kezdünk visszaemlékezni arasznyi létünk rózsás hajnalára, annál élénkebb bennünk a kívánság: viszontlátni ama vidéket, melyen gyermekcipőinket koptattuk.

Ifjú éveinkben «szűk nekünk Macedonia», ellenállhatlanul megszáll a vágy: világot látni s ha a sors egy véletlen hulláma a nagy városba vetett, elmerülünk ennek bódító zajában, mohón szívjuk magunkba idegfeszítő élveit, — de a tűnő ifjúsággal, a midőn haj-

fürteinkre rászállott a dér, midőn szív-erünk csendesebben kezd lüktetni, visszatérünk első szerelmünkhöz s hovatovább annál intenzivebb fényt ölt lelkünkben ama csendes zug képe, a melyben bölcsőnk ringott.

S felsőhajtók a költővel:

*Szép e nagy város! szeretem, csodálom,
De mindhiába csüggök élveim,
Meg-megszáll titkon egy borongó álom
S felkölti minden szent emlékeim,
S mint csónakos, kit a hullámok árja
Akaratlan távol partokra vet,
Lelkem szülőföldem vidékét járja
És üdvözölöm a honi bérceket.*

Üdvözöllek én is Magas-Tátrának hólepte bércei, üdvözöllek te kicsiny városka, mely a gránitkolosszusok lábánál csendesen meghúzódol, mint a hangyaboly százados tölgyek tövével.

Magas-Tátra! Mily csodás érzéseket fakaszt e név a felföldi ember kebelében. Megcsap a hegyvidék fenyő-illattal telített levegője s edes varázslat vesz körül.

Az Alföld lánglelkű dalnoká csak csodálta a «zordon Kárpátoknak fenyvesekkel vadregényes tájait», ámde nem szerette. Mert ott volt honn, ott volt világa «az Alföld tengersík vidékén». De mi, kik itt születünk az égbetörő hegyek aljában, úgy tekintünk e szikla-óriásokra, mint a gyermek az édesanya arcára, s lehetséges-e, hogy a gyermek az édesanya arcát szépné ne lássa?

Hol a ti költőtök zordon Kárpátok vidéke, hol a tied Magas-Tátra, a ki méltóan meg tudja zengeni fenséges szépségeket?

Olyan a Felvidék, mint a szegény úrihölgy, ki földi javak helyett csak ragyogó szépséget s a család ékszereit kapta örökül. Fel is tüzdelt drágaságait: nyaklánczúl az erdő-remetlegek smaragdját és diadémul a Magas-Tátra csillogó ékköveit.

Ha a vasúti vonat — Kassáról jövet — végigszáguld velünk a szepesi fensíkon, már Igló táján egy-egy kanyarultnál szemünkbe ötlük a Magas-Tátra egyes hegykúpja, de csak a poprádi kanyarodón túl táru fel előttünk a hegyláncz egész teljében s a grandiózus

látvány odabilincsel a vasúti kupé ablakához. Hol az a körkép, mely ehhez fogható volna? A festett pánya illuziót ébreszt s műielkesedést kelt — de ez itt a valóság közvetlenségével hat.

De a Tátra «magas» jelzőjéhez képest, mint afféle földi nagyság, nagyúri szokásoknak hódol; későn ébred s délelőtti 10 óra táján még reggeli pongyolában jelentkezik. Fehér ködök és párák fekszik meg csúcsait s beárnyékolják hegyoldalait, majd gomolyognak, fel-s leszállnak, egymásba folynak. Egy-egy hegycsúcs egy időre kikandikál s a kavargó ködfoszványokon keresztül mutatja érdekes formációját, majd ismét beburkolódik, mintha fukarkodnék bájaival.

Midőn a napsugarak reátűzdelnek a hegycsúcsokon szállongó ködgomolyogra s azt egymásba folyó színárnyalatokra bontják, ihletett festőművész ecsetjére méltó színpompa tárul élénkbe.

De im, a fehér fátyol rohamosan kezd foszladozni s rövid időn a Tátra tisztán lesz látható. Vonatunk most párhuzamosan halad a hegylánczszal s az a benyomásunk támad, mintha ez óriások hadi-szemléhez álltak volna glédába, a míg mi végignyargalunk arczvonulak előtt. Így elvonulunk a lomniczi, gerlachfalvi csúcsok, a Koncsisza, Bástyá előtt; érdeklél szemléljük a Csorbai-tó épületeinek elmosódó körvonalait, lesve, nem kapaszkodik-e fölfelé a fogaskerekű vonat filigrán vaggónja? Majd szembe kerülünk a nagy Krivánnal, e szárnytszettel, kinek görbe alakja érdeklődésünket fokozott mérvben felkölti.

Ó az utolsó tagja a Magas-Tátrának nyugat felé; túl rajta már másodrangú hegység következik: a lipői havasok csoportja, mely az árvaliptói mészkőhegységgel együtt a megyét észak felől elhatárolja. Liptó keleti határát a Nagy-Tátra, déli határát pedig az Alacsony-Tátra képezi.

Az Alacsony-Tátra hegylánczát sem kell úgy képzelnünk, mintha könnyű szerrel át lehetne ugorni; «alacsony» jelzője csak megkülönböztetésül szolgál s egyes hegycsúcsai elérik a 2000 métert.

Jelen számunkhoz felívt melléklet van csatolva.

magnanói csata emlékeztétét újította meg a hadtörténelmi események ismerői előtt általában s mindenkifelelt és elsősorban a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred tisztikara előtt, mely ezred a száz év előtt vívott e csata dicső hősenek nevével tiszteltetett meg.

Bár maga az ünnepélyes visszaemlékezés nem volt a nyilvánosságra szánva s így nem lehtünk abban a helyzetben, hogy ennek lefolyásáról olvasóinkat tájékoztathattuk volna: mégis kötelességet vélünk készséggel teljesíteni, ha ezt az évfordulót felhasználjuk arra, hogy néhány adattal — a melyek e diadal hőseire, valamint magára az említett ütközetre vonatkoznak — tájékoztassuk közönségünket.

Az 1799. április 5-ikén vívott magnanói ütközet hőse, kiváló hazánkfia: *krajovai és topolyai Kray Pál báró*, volt tábornagy, 1735. február 5-ikén született Késmárkon, Szepesvármegyében, hol családjának neve egyike a legnépszerűbb neveknek. Teljes ifjú korától, már 1754-től a hadseregben szolgált s résztvett a hetéves háborúban (1756-63). Az 1788-89-ben a törökök ellen vívott háborúban már ezredesként működött s hadismereteinek, valamint egyéni elszántságának számos jelét adta, úgy, hogy az 1790-iki békekötés után tábornok lett és bárói rangot nyert.

Jelentékeny érdemei voltak az erdélyi oláh zendülés elnyomása körül is s a felzendült pónép fanatikus vezéreit: Hórát és Kloskát 1787-ben ő ejtette foglyul. Az 1793-95 között a Németalföldön folytatott harcokban vívott egyik kiváló győzelme az altábornagyi kinevezést hozta meg számára.

Mikor 1797-ben a hesseni hadjárat oly szerencsétlen véget ért: *Krayt* haditörvényszék elé állították s ártatlansága daczára, büntetéssel sújtották. Ezután ő beadta lemondását, de ez elfogadást nem nyert, sőt erre következett 1798. őszén *Kraynak* Olaszországba való küldetése, hol lépten-nyomon újabb és újabb katonai és hadvezéri érdemeket szerzett, melyekre utjabban a tábornaggyá s később a 34-ik gyalogezred tulajdonosává való kinevezetése, majd a Bács-Bodrogvármegyében fekvő topolyai uradalommal való kitüntetése következett. *Kray* 1804. január 19-ikén halt meg Pesten, hol a belvárosi plébánia-templom, a főoltár közelében őrzi az ő — művészi értékkel bíró — sírlelkét.

Olaszországi hadviseléséből különösen kimagasló hadi tényle volt a már említett magnanói csata, a melyről felette becses és érdekes adatokat tartalmaz a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred parancsnoki ezredeseinek közlelő megjelent műve (*Die Schlacht von Magnano am 5. April 1799.* Eperjes, 1899), mely valóban hivatva van arra, hogy a katonai irodalomban méltó feltüntetést és elismerést keltsen. A tartalmas s minden komoly és körültekintő szakszerűség mellett is könnyű áttekinthetőséggel írott tanulmány — melyet szerzője «elsősorban a 67-ik számú *báró Kray* gyalogezred tisztjeinek számára» óhajtott megteremteni — híven s az adatok pontos felsorolásával elmondja a hadseregnek 1799-ben Itáliában való sorsát, pontosan beszámol annak szervezettel, elmondja a francia sereg viszonyait, leírja a harczterét és a hadi-terveket s majd az ellenségeskedés kitérő történetek, nemkülönben a pastrengói, veronai, legnagói és paronai ütközeteket, azután beszámol az április 4-éig történetekről s úgy írja le a magnanói csatát, melynél a francziák 41,000 ember 46 zászlóaljban és 60 lovasszázadban számítottak. A császári sereg 50 zászlóaljban, 10 században és 36 lovasszázadban összesen 43,000 emberből állott. A csatában azonban 17 zászlóalj és 6 lovasszázad nem vett részt. A csatát az áttekinthetőség hiánya és a szabad mozdulatokban akadályozó nehézségek miatt, igen sok nehézséget nyújtónak volt mondható. A csata d. e.

Ritka impozáns keret. A közbüles területet a Vág folyó szeli keresztül mellékpatakaival. A Vág itt születtik Liptóban, egyik forrása a Királyhegyről, másika a Kriván tövéből fakad; bizvást lehet fejedelmi származásúnak mondani.

A «fekete» és «fehér» Vág Király-Lehotta fölött egyesülvén, Liptó-Újvárnál a Belá patakot veszi föl, melynek vadul rohanó, hideg árját a Vág vizében még soká meg lehet különböztetni. A Vág további folyásában még egy csomó kisebb-nagyobb patakot vesz fel, köztük Rózsahegy mellett a Revúca vizét, úgy, hogy mire Kralovánál szülőföldjét elhagyja, már tekintélyes nagysága növekedett.

Miként az erdő-rengetegek nemes- és dúvadban bővelkednek, úgy a Vág s mellékpatakaik kristálytiszta vízében a halak arisztokráciája dúsan tenyész. Amott az őz, medve, vadkan s a szelid és ragadozó madarak sokasága, köztük a süketfajd költik fel a vadász-szenvedélyt; a Magas-Tátrán, a törpefenyő régióban ehhez még a zerge is járul; soha sem feledem el azt a látványt, mikor egy zergecsapat nyílsebesen vonult el szemem előtt a Kriván éles sziklabordán, oly helyen, melyen nekünk csigamód, négykézláb másznunk kellett. A vizekben pedig a fürge salmondák ezrei, a piros-pettyes pisztráng s a fekete-pettyes pénzes pér mohón kapnak a légyhorgász mesterséges csalátka után.

A ki érti a módját, galóczát is foghat a Vágban. Természetesen csak aféle közönséges salmo hucho lesz az s nem fog oly nagy híre vergődni, mint az egyszeri galócza, melyet Matuska Péter lipotói képviselő valamely miniszternek prezentelt. Széles nemzeti-szalag lógott a galócza nyakáról s a miniszter állítása szerint a Szózatot énekelte. Bizonyosan rá akart czáfolni Vörösmartyra, ki főtthi dalában kérdi: «hol van a hal, mely dicső volt és nemes?»

Liptó a vadászok és halászok Eldorádója. Annál rosszabb a gazda sorsa, kinek élete örök küzdés a terméketlen talajjal és a zord éghajlattal.

(Folyt. köv.)

11 órakor vette kezdetét s estére meghozta *Kraynak*, — kinek tevékenységét ebben a csatában «nem lehet elég elismeréssel illetni», — és vitéz csapatainak a diadalt.

Valóban jóleső önértéssel s nem kis büszkeséggel gondolhatunk arra éppen mi, eperjesiek, hogy a magnanói csatában s annak dicsőséggel vívott győzelmében az oroszánrészt az akkori *39-ik sz., Nadasy nevet viselő, gyalogezredet* illette, vagyis azt, a mely akkoriban az eperjesi háziezred volt s a mely Sáros-, Zemplén- és Szepesvármegyék fiaiból nyerte kiegészítetést.

A kitünő katonai éretyeket annyira megillető elismerésnek egy szép jele az, hogy 1888. óta, legfelsőbb rendeletre, háziezredünk: a cs. és kir. 67. sz. gyalogezred — a mely ma is a kiváló hadvezér szülőföldének, a gyönyörű Szepességnek fiaiból egészítették ki — örökidőkre a «*báró Kray*» nevet nyerte.

Erről a hősről és illetve erről a kiváló hadi tényről emlékezett meg egy hosszú század múlva is hálás kegyelettel ezredünk, a mikor tisztikara elhatározta azt, hogy a jelentőségteljes évforduló alkalmából díszes koszorút helyez az elhunytak sírjára. Elhatározásának kivételére a budapesti cs. és kir. téparancsnokságot kérte fel, mely ezt a megisztelő megbízást a legkészségesebben teljesítette. Az a szép tanulmány is, a mely az ezred parancsnokló ezredesétől ebből az alkalomból megjelent s a melyre röviden reámutattunk, lényegében semmi más, mint a dicső hadvezér emlékének méltó megörökítése, mert hiszen ez is jelentékeny mértékben hozzájárul ahhoz, a mi a mű végső mondatában foglaltatik, hogy t. i. «*Kraynak* neve és emléke a mi hadseregünkben feledhetetlen fog maradni!»

De semmi esetre sem érdektelen megemlítenünk azt, hogy háziezredünk ez alkalommal nem az első ízben róvta le hálás kegyeletét kiváló hazánkfiaival: a magnanói hőssel szemben. Megette ezt már 1888-ban is, mikor Késmárkon, augusztus 26-ikán — akkor *Krauss Agost* ezredes alatt — szép ünnepély kíséretében leleplezték azt a díszes márvány emléktáblát, a melyet az ezred *Kray* születési-házának falába helyeztetett. Az emléktábla rövid szavakban beszél, a mikor csupán ennyit mond: «Geburtshaus des FZM. Br. Kray. 1735. Gewidmet vom Offiziers-Korps seines Inf.-Regts Nro. 67. 1888.» azonban azok, a kik — mint e sorok írja — a teljes katonai pompával, az Isten szabad ege alatt végbement, lélekemelően szép ünnepélynek tanúi voltak: azok jóleső örömmel szemlélték akkor is a kiváló érdemek ilyen tiszteltben és kegyeletes megemlékezésben való részesítését!

Valóban az igaz kegyelet: becsületére válik mind a két félnek! Annak is, a ki nyeri; annak is, a ki adja!

(-h.)

Vármegyénk és városaink.

Közigazgatási bizottság. Vármegyénk közigazgatási bizottsága *Tahy József* alispán elnöke alatt április hó 14-ikén rendes havi ülést tartott, melyen a vármegyei alispán jelentette, hogy márczius hónapban, a rendszerinti ügyforgalom mellett, a közigazgatás rendes menetét jelentékenyebb esemény vagy nehézség nem gátolta. A kir. tanfelügyelő távol lévén, felolvasott jelentése szerint márczius folyamán sikeres tárgyalásokat folytatott az eperjesi és kassai egyházmegyei főhatóságokkal a népoktatás előbbrevitele érdekében, így nevezetesen állami népoktatás szervezése, a felekezeti tanítók végellátása s megfelelő tantervek beállítása tekintetében; Tremkó Mihály, Szmilnyánszky János, Czákó Jakab, Sohler János, Kozakovic József, Demek Antal, Drács Károly, az eperjesi róm. kath. fiú-iskolai tanítók, Remenyik Lajos, Kalinyák Mihály tanítók ötödéves pótlékainak megfelelő államszegély utalványoztatott; a magyar nyelv sikeres oktatása és terjesztéseért Szklenár Pál vörösvágási ág. ev. és Ferenczy Irma kis-zsebeni áll. iskolai tanítónő a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium részéről 50—50 frt jutalomban részesültek; az Eperjesi izr. Kisdudnevelő-egyesület alapszabályai megerősítést nyertek; a zborói, demetéri áll. és a laposi ág. ev. iskolákat, valamint a tót-raszlaviczi óvodát ragályos betegségek okából bizonytalan időre bezárták stb. A kir. pénzügyigazgató jelentette, hogy a vármegyei pénzügyi közigazgatás márczius hónapban rendes mederben folyt. A gazdasági tudósító részletes jelentéséből kiténik, hogy márczius hó 14-ike körül a tavaszi vetés általában megindult, a szántás a hótalan tél után akadálytalan volt; a korán ültetett burgonyában a hó végén beállott viharos, hideg idő jelentékeny kárt okozott; az őszi vetésre s a tavaszi vetés kikelésére határozottan kedvezőtlennek bizonyult a márcziusi szeszélyes időjárás; a csirázó árpa előreláthatólag sokat szenvedett; búza és rozs kielégítően állnak; a gyümölcsfák jól teleltek; az állategészségügy kielégítő volt; a köddel járó penész ártott a méheknek stb. Vármegyei főorvos jelentése szerint a közegészségügy márczius hóban, február hóhoz viszonyítva, rosszabbodott; az influenza-járvány még nagyobb mérvet öltött s állandóan előtérben voltak a légzőszervek hurutos és lobos bántalmái. Az állampépítészeti hivatal vezetője jelentette, hogy az állami utak jókarban voltak, a törvényhatósági utakon márczius hónapban felmerült jelentéktelenebb rongálódásokat közmunkával nyomban kijavították.

Eperjes sz. kir. város közegészségügyi bizottsága április 19-ikén ülést tartott, a melynek tárgyát egy, városunk közegészségügyének szempontjából, felette fontos szabályrendelet tervezetének megállapítása képezte.

*

Ragadós állatbetegségek Sárosvármegyében 1899. április 12-én. *Veszélyesség:* Nyárs-Ardó 1 udvar. *Sertésorbanca:* Kakasfalú 1 u., Kerektrét 1 u., Radoma 2 u.; összesen 3 község 4 udvar. *Sertésvész:* Alsó-Sebes 1 u., Fulya 1 u., Kis-Sáros 1 u., Magyar-Jakabfalva 1 u., P-Peklen 1 u., Tót-Soóvár 1 u., Vörösvágás 1 u.; összesen 7 község, 7 udvar.

Zárlat. Kapipálvágás és Czernina községekben a szarvasmarhák között a léptene, Bártfa sz. kir. város és Szedikert községben az ebállomány között a veszteség ragályos betegséget megállapítván, a nevezett községekben, illetve városban és pedig Kapipálvágás községben április 10-től, Czernina községben április 7-től 14 napi udvar-, Szedikert községben ápr. 10-től, Bártfa városban pedig április 13-tól 40 napi községi-zárlatot rendeltek el az említett állatfajokra.

A jegyzői szigorlatok f. évi április hó végén fogván megtartatni, a várm. alispán felhívta a hat járás főszolgabíráját s a három szab. kir. város tanácsát és valamennyi község előjáróságát, hogy hatóságuk területén tegyék közhírré, miszerint a vizsgáznai szándékozók — kellően felszerelt — kérvényeiket hozzá, legkésőbb f. hó 25-dikéig, betervezteni el ne mulasztják.

A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület április 10-ikén tartott közgyűlésén lelkes örömmel vette tudomásul a m. kir. miniszterelnöknek és a földművelésügyi miniszternek az egyet üdvözlőirataira küldött köszönő-levelét, melyeket lapunk már szintén közölt. Kimondotta f. évben Bártfán egy állatdíjazásnak megtartását, melynek tervezetét lapunk közelébb fogja ismertetni. Hasonlóan kimondotta az egyesületnek a szegedi I. országos gazdasági kiállításon leendő részvételét s meghallgatta *Lukovits Aladár* egyleti titkárnak, lentebb ismertetett, jeles titkári jelentését az egyesület 1898-ik évi működéséről, s ennek alapján elismerését és köszönetét fejezte ki a tisztikarnak, az igazgató-választmány tagjainak és főképen az egyet titkárnak az egyleti ügyek felvirágoztatása körül tanúsított odaadó buzgalmaért.

Évi jelentés. A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmányának az egyesület 1898. évi működéséről szóló évi jelentése *Lukovits Aladár* gazdasági egyesületi titkár gondos és alapos szerkesztésében a napokban jelent meg. A gazdasági egyesületnek múlt 1898. évi működését feltüntető ez a jelentés hű tükröké annak a fáradhatlan nemes törekvésnek, melyet ez a nagyfontosságú, virágzó egyesület a mezei gazdálkodásnak tökéletesbítése, a föld termelési képességének fokozása, az állattenyésztés felvirágoztatása, a természet által nyújtott előnyök és az előre haladó tudomány segítségével folytonosan gyarapodó felfedezések észszerű kiaknázása érdekében az elmúlt év folyamán kifejtett. De egyúttal meggyőző bizonyossága ez a múlt évről szóló jelentés annak az örövendés haladásnak s azoknak a megbecsülhetlen közgazdasági sikereknek is, a melyet az egyesület közel félszázados buzgó és áldozatkész működésével elért. A jelentés előszavában jogosult önértéssel tekint vissza a múlt sra mielőtt az 1898. évi működés részletes bemutatását adja, megemlékezik arról a mérhetlen nagy csapásról, mely nemzetünket, hazánkat *Erszébet királyunk* elhunytával érte, s fájó érzéssel, meleg szavakkal örökíti meg az egyesület évi jelentésében is a gyászos esemény feletti legigazabb részvétét. Majd külön-külön tárgyalja a jelentés az egyesület múlt évi életműködésének nyilvánulásait — a következő címek alatt: Változás az egyesület kebelében. Ülések és értekezletek. Ülések részletes kimutatása. Képviselet. Az 1898. évi közgyűlés nevezetesebb munkássága és határozatai. Igazgató-választmány az 1898-ik évben. Titkári hivatal működése. Kiállítás. Közgazdaság. Állattenyésztés. Növénytermelés. Gyümölcstermelés. Erdőgazdaság. Alapító oklevél. Mezőgazdasági szesztermelés. Kereskedelem és közvetítés. Kedvezmények. Cseléddíjazások. Mintagazdaságok. Gazdasági szakelőadások. Egyesületünk kitüntetései. Az egyesület kiadványai. Közhatalmi és jótékony adományok. Kormánysegély. Egyéb segélyezések. Az egyesület vagyoni helyzete. Pénztárvizsgálat. Költségelőirányzat és munkaprogram. Új alapszabály. Leltár. Könyvtár, hír- és szaklapok. Tagok névsora stb., stb. A nagy szakszerűséggel s részletességgel kidolgozott jelentés, melyet az 1899. évi április hó 10-ikén tartott közgyűlés osztatlan örömmel s elismeréssel vett tudomásul, bizonyára a legteljesebb méltánylást kelti fel a Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület iránt még az egyesületen kívül álló körökben is.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A Kör elnöksége, jegyzőkönyvi kivonat alakjában, megkapta azt a szép határozatot, a melyet törvényhatóságunk közgyűlése márcz. 27-ikén a Kör névelési szakválasztmányát illetőleg hozott. A jegyzőkönyvi pontban feldolgozott alispáni jelentés szerint a vármegyei közművelődési alap 1898-ban 15,280 frt 05 kr. bevételt, s 6449 frt 99 kr. kiadást s így 8830 frt 06 kr. maradványt mutatott fel. Majd melegen emlékezik meg a jelentés a Kör szakválasztmányának arról a nemes készségéről, melylyel a népnevelés ügyének előmozdítása tekintetében oly példásan buzgólkodik s kijelenti, hogy a közművelődési alap felhasználható jövedelmét a jövőben a mutatkozó szükséghez képest e szakválasztmány rendelkezésére fogja bocsátani. A hozott határozat az alispáni jelentésnek helyeslő tudomásul vételét s az említett meleg köszönetnek a vármegye közönsége részéről való ismétlését tartalmazza.

* Az ügyi m. tanítókép rintot uta kántortan Strit Ag a sajo-pait engedélye nok zavac jesztrebi Hanulya lettek ki fogalmazt kegyürtö parochus ben levő zat hirdet * Az káptalan kanonok kanonok ör-kanon székesegy kanonok előlépteté * A ba régi temp havában * Fe Érdekes nek, a me területén 415 frt. Hauriss S részesülte Antal, 15 firtba János, Pe Sztavrov Komanc Babey Gy Mihály t és Füller Elképzel mértékét toli király ban, erre * Az Karinthia tervezett esztendő keresztül augusztu Leipn ka Onnan eg 20-ikáig sán fog * Fo foherseg együtt a helye A rendelté junius 2 * Sz április hó Olaszors * Kir Holnia segédorv orvossá * At mérnökö érdekebb * El gimnázit Ficker 1 * Ha 117 ma közte 2 * A százado koronás főgimná Elismer * T 16-ikán sunk fő nagy sa nagy el is meg * U kir. mü mindaz nyok k rendelet hívják t községe hivatal * F ban m rendez fiókján, francziá résztve Pallavi * 4 órákba tünk. — na

HIREK.

* **Az eperjesi egyházmegyéből.** A vall.- és közokt.-ügyi m. kir. miniszterium az eperjesi gör.-kath. kántortanítóképző-intézet javára államsegélyképen 1500 forintot utalványozott ki; továbbá a sztaksin-rostokai kántortanító: *Kicza Vazul* és a sztarinai kántortanító: *Streit Agoston* fizetését 400 forintig kiegészítette; végül a saját-páltalvi kántortanító részére ötödéves korpótlékok engedélyezett. — *Kinevezések.* *Liszonnyak Mihályt* kanonok zavadkai lelkész Jesztrebe és *Ilykovicz Constantin* jesztrebi lelkész Andrejovára lelkészeknek, továbbá *Hanulya József* eperjesi káplán Ressóra káplánnak lettek kinevezve. *Zapotoczky Konstantin* egyházmegyei fogalmazó s képezési tanár, a Maillot György báró kegyúrtól nyert praesentálása alapján, abaúj-szántói parochussá nevezetett ki. — *Pályázat.* Az üresedésben levő *kelecsényi* javadalomra, május 20-ikáig, pályázat hirdetetik.

* **Az egyház köréből.** A király a kassai székes-káptalanban Medveczky Ede éneklő-kanonoknak olvasó-kanonokká, Lesskó István ör-kanonoknak éneklő-kanonokká, Belky Károly székesegyházi főesperesnek ör-kanonokká, Perlsberg Ede idősb mester-kanonoknak székesegyházi főesperessé és Kozora Ede ifjabb mester-kanonoknak idősb mester-kanonokká való fokozatos előléptetését jóváhagyta.

* **A bártfai templom felszentelése.** Bártfa város ós-régi templomát, melyet most restauráltak, hír szerint jun. havában fogják felszentelni és pedig nagy ünnepséggel.

* **Felső-segélyek 1899. év első negyedében.** Érdemes kimutatását vettük azoknak a felség-segélyeknek, a melyekben ez év 3 első hónapjában vármegyénk területén illetékesek részesültek. A segélyek összege *415 frt.* A segélyezettek között 25 frtban részesültek: *Hauriss Szilárd* és *Vojtovics István* lelkészek; 20 frtban részesültek: *Petriczkó Illés*, *Molcsányi Mihály*, *Mráz Antal*, *Burik Igor* és *Janovich Agoston* lelkészek; 15 frtban részesültek: *Komaniczky János*, *Konczek János*, *Péterváry Emil*, *Hricz György*, *Soltész András*, *Sztaurovski Agoston*, *Dzurik Mihály*, *Koscs András*, *Komaniczki Antal*, *Zapotoczki József*, *Andráskó József*, *Babéj György*, *Vanta János*, *Andrási András*, *Oleár Mihály* tanítók, továbbá: özv. *Sztaurovski Miklósné* és *Füller József*; 10 frtban részesült: *Sebeszki András*. Elképzelhetjük, ez adatok alapján is, valóban nagyszerű mértékű annak az összegnek, a melyet Ó császári és apostoli királyi Felsője ezen a czímen hazánkban és Ausztriában, erre a valóban nemes czélra, évente áldozni szokott.

* **Az ezidei nagygyakorlatok.** Csehország és Karinthia lesz az ezidei nagygyakorlatok színtere. A tervezett magyarországi lovassági gyakorlatok a jövő esztendőre maradnak, a mikor is nagy stílusban fogják keresztülvinni. A király a csehországi gyakorlatokon augusztus 31-ikétől szeptember 4-ikéig lesz jelen s a Leipa közelében levő reichstadti kastélyban fog lakni. Onnan egyenesen Bécsbe utazik, majd szeptember 15-ikétől 20-ikáig Villachban, a karinthiai gyakorlatok főhadiszállásán fog tartózkodni.

* **Főúri látogatás a Tátrában.** *Frigyés es. és kir. főherceg,* mint értesülünk, a folyó év nyarát családijával együtt a Magas-Tátrában kívánja tölteni. Tartózkodási helye Alsó-Tátrafüred lesz, hol az «Özike» villában rendeltek megfelelő lakást. Az ott tartózkodás idejét június 20-ikától augusztus végéig tervezik.

* **Személyi hír.** *Dr. Berzeviczy Albert* v. b. t. t. április hó 18-án, családijával együtt, egy havi utazásra, Olaszországba indult.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Holénia Gyula* dr. gyakorló-orvost s városunk kórházi segédorvosát az eperjesi kath. főgimnáziumhoz iskola-orvossá és egészségtan-tanárrá nevezte ki.

* **Áthelyezés.** *Szilárd Frigyés* államépítészeti kir. mérnököt a kereskedelemügyi miniszter — a szolgálat érdekében — Szolnokra helyezte át.

* **Eljegyzés.** *Oross József*, a bártfai m. kir. állami gimnázium rendes tanára, eljegyezte *Ficker Adriennel*, *Ficker Ferencz* lófalvi földbirtokos leányát.

* **Hazai fürdőink látogatottsága.** Az 1898. évben, 117 magyar fürdőben, 128,312 vendég fordult meg, közte 25,951 idegen.

* **Alapítvány.** *Iglón, Újlaky Jenő* ny. honvédszados és neje, ezüstlakadalmuk alkalmával, 1000 koronás alapítványt tettek, melynek kamatai az ottani főgimnázium egy jeles tanulójának lesznek adandók. Elismerésre és követésre méltó szép példa.

* **Térzene.** Kitűnő katonai zenekarunk április 16-ikán délelőtt, már másodszor, tizenöt tartott városunk főutcáján, mely a szép és kellemes tavaszi időben nagy számmal vonzotta a közönséget. Közönségünk nagy elismeréssel és hálaival veszi tisztakarunknak ebben is megnyilatkozó szives figyelmét és előzettségét.

* **Új postahivatalok szervezése.** A keresk. magy. kir. miniszter új postahivatalok szervezését vette tervébe mindazon helyeken, hol erre megfelelő forgalmi viszonyok kínálkoznak. E végből a postaigazgatóságokhoz rendeltet intézett, ezek pedig az egyes vármegyéket hívják fel, hogy legsürgősebben terjesszék be mindazon községek, sőt puszták és telepek lajstromát, hol postahivatalok felállítását kívánatos volna.

* **Főúri szinelőadása Kassán.** Testvérvárosunkban május 16-ikán a Felvidék előkelősége szinelőadást rendez a nyári szinkörben a *Fehér Kereszt* kassai fiókjának javára. Egy kétfelvonásos szindarab s egy francia gavotte előadását tervezik. Az előadásban résztvesznek a *Zichy*, *Forgách*, *Károlyi*, *Dessewffy*, *Pallavicini*, *Hadik*, *Scheil*, *Semsey* stb. családok tagjai.

* **Az első tavaszi dörgés.** Április 20-ikán az esti órákban már igen gyakori villámlásban gyönyörködünk. 21-ikén pedig hatalmas zápor vonult keresztül — nagy ézengéssel — vidékünk felett.

* **A tisztikert megnyitása** f. évi május hó 3-ikán lesz.

* **Az eperjesi ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy *Bogyanyi János* ó-lublói ügyvédet az ügyv. rdts 104 §-a alapján az ügyvédség gyakorlatától fölfüggesztette.

* **Az Eperjesi Joghallgatók Testülete** április hó 18-ikán tartotta rendes közgyűlést, mely a félévi költségvetés megállapításán kívül különösen két nevezetesebb határozatot hozott. *Istók Zoltán* irodalmi-választmányi elnök indítványára elhatározta a testület, hogy *Greguss Agost* szülőházának megjelölése czéljából a Kollégium falába még e tanév folyamán emléktáblát helyez, melyet emlékkünnepélyvel fog felszentelni. Az emléktábla költségeit azonnal meg is szavazták. A másik határozat pedig arra vonatkozik, hogy *Dessewffy Arisztidnek* Csákányban (Abaúj-Torna vm.) levő s ez évben renoválendő keresztelési templomát szintén emléktáblával fogják megjelölni, illetőleg az emléktábla költségeinek előteremtése czéljából a jogásztestület gyűjtést indít. Elismeréssel közöljük ifjúságunk e szép kegyeletet bizonyító lelkes határozatát.

* **Az Eperjesi Kath. Legényegyesület** április hó 23-ikán szent-József oltalmi védszent-ünnepet és dísz-előadást rendez. A díszelőadás műsora: *Védszenthez.* Éneklő az egyesületi dalkör. Ünnepi beszéd. Tartja *Csongrádi György*, egyesületi r. tag. Ujjonnan beiratkozott tagok ünnepélyes fölvétele, Népdalok. Éneklő az egyes. dalkör. «Kukli-prédikációk.» Vigjáték 1 felvonásban. Írta *Moser G.*, fordította *Sz. K. Szereplők:* *Daday Béla*, *Miklóssy Mariska*, *Csongrádi György*, *Vojtovics Margit*, *Padúr Géza*, *Szurgent Paula*, *Szurgent József*, *Hornyák Ferencz*, *Rendező Harcsár Lajos*, *Súgó Csiskó Simon.* A szinelőadást táncmulatság követi.

* **A kis-szebeni gyümölcsfajenyésztési tanfolyamban,** melyet, mint jeleztük, április hó 7-től 17-éig az állami gyümölcsfa-iskolában tartottak, az ország különböző vármegyéből államköltségen 19 tanító-, saját költségen pedig 2 tanító és egy földbirtokos vett részt. A tanfolyam vezetésével *Ritzl Károly*, az áll. faiskola kezelője volt megbízva, ki abbéli megbízatásában teljes odaadással, pontosan és buzgóan járt el. Az első kilencz napon az az elméleti előadás reggeli 7 órától 8-ig s délutáni 4—5-ig, a gyakorlati pedig d. e. 9—12-ig és d. u. 2—4-ig tartott. Április hó 15-ikén *Molnár István* kir. tanácsos és orsz. gyümölcsészeti miniszteri biztos Kis-Szebenbe érkezett s azonnal az állami faiskolába ment, hol a tanfolyam hallgatóinak hiheridte, hogy 16-ikán (vasárnapon) reggeli 7 órákor elméleti és gyakorlati vizsgálatot fog tartani. A hallgatók közül a következők jelentkeztek a vizsgálatra és nyertek is képesítést: 1. *Államköltségen: Artner Izidor* (Ugocsa vm. gödényházi tanító), *Balassa Kalmán* (Veszprém vm. szent-gáli t.), *Parsan Miklós* (Krassó-Szőrény vm. bányai t.), *Besko Antal* (Nyitra vm. jékeői t.), *Viczko Mihály* (Bereg vm. kovászói t.), *Csupák Gáspár* (Nógrád vm. szklabonyai t.), *Földváry József* (Szepes vm. ó-lublói t.), *Kanka János* (Pozsony vm. horvát-gurabai t.), *Labos Endre* (Zemplén vm. lelesz-polyánkai t.), *Mikó Dániel* (Sáros vm. szt-mihály t.), *Móser Gusztáv* (Sáros vm. sverzsó-tarnói t.), *Obrincsek Károly* (Árva vm. bobrói t.), *Parák László* (Gömör vm. tiszolci t.), ifj. *Puzuhanics György* (Ung vm. dubrókai t.), *Somsák János* (Abaúj-Torna vm. hidvég-árdói t.), *Szinicsák György* (Máramaros vm. alsó-szelistyei t.), ifj. *Szlavkay János* (Sáros vm. nyársárdói t.), *Szopokliga Miklós* (Szepes vm. littmanovai t.), *Turkányák Sándor* (Zemplén vm. haburái t.). 2. *Saját költségükön: Krausz István* kis-szebeni t. és *Székuray Manó* kis-szebeni t. A megejtett vizsgálat után teljes megelégedést fejezte ki a miniszteri biztos s főleg elismerőleg nyilatkozott *Ritzl Károly* állami faiskola-kezelőnek szorgalma s az oktatás alapján felmutatott szép eredménye fölött. A letett vizsgálatot közös étkezés követte, a melyen a tanítókon kívül a miniszteri biztos, a város polgármestere s ügyésze is résztvettek.

* **Veszett eb** garázdálkodott április 21-én este a városban. Megmarta *Szaksa Ignác* vasúti őrt és összeharapott nyolcz városi kutyát, minek folytán a rendőrség 40 napi vesztegárát rendelt el. A megmarta vasúti őrt sebet a rendőrség azonnal orvosi gyógykezelés alá vette.

* **Színházi hír.** *Leszkay András*, az aradi színház igazgatója, május 1-én fejezte be Aradon a szini évadot, onnan 3—4 hétre városunkba érkezik. Közönségünknek alkalma lesz egy minden tekintetben kifogástalan színtársulat játékában gyönyörködni. E hírünkkel szemben azt olvassuk egyik kassai lapban, hogy a színtársulat az eperjesi tartózkodásra nem reflektálva: a jelzett időben a kassai szinkörben kezd meg előadásait.

* **A színházi nagy csillár** már a napokban elkészül. **Új menedékház a Tátrában.** *Hohenlohe* herceg, a kinek a Szepességen nagykiterjedésű birtokai vannak, ez évben a *poprádi tónal* egy új túrista-házat építtet s ezenkívül a tó felszintjét másfél méterrel felemeltetni szándékozik.

* **Adófizetés postatakarékpénztár útján.** A kereskedelemügyi miniszter utasította a postatakarékpénztár igazgatóságát, hogy dolgozza ki a postatakarékpénztár útján való adófizetés tervezetét.

* **Tűz.** Április 15-ikén este 11 órákor *Sztarina* községben egy gazda épületéből tűz ütött ki s rövid idő alatt hat házat, a hozzátartozó melléképületekkel s takarmánnyal együtt, elhamvasztott. Hogy a tűz tovább nem terjedt, a szomszéd Kis-Lipnik és Lagnó községekből jött vízipuskáknak köszönhető. Biztosítva egy ház sem volt.

* **Lopás.** *Polyakócson* e hó 4-ikén *Marcsin András* Tradzik Anna ottani lakostól nagyobb mennyiségű ruhaneműt lopott, de még mielőtt értékesíthette volna az idegen jószágot, az esetről értesített csendőrség április 14-ikén kinyomozta s a nála talált bűnjelkekkel együtt a kir. járásbírósnak átadta.

* **A komoróczy csárdában** vígan voltak a legények április hó 5-ikén. *Lenyó János* és *Jurics Mihály* a nagy vígalom közben össztűztek valami fölött s *Lenyó János* a felhevülés pillanatában két szódás-üveget sújtott a védtelen *Jurics Mihály* feje felé. Mivel pedig a szódás-üveg éppen az az üveg, mely nem törik oly könnyen, megesett, hogy *Jurics Mihály* feje húzta a rövidebbet, legalább az orvosi látélet tizennégy napot kíván a jelentékeny sérülések begyógyulására. Addigra a verekedés után megszökött tettes is bizonyára előkerül s elveszi méltó büntetését.

* **Zemplénnvármegyéből** a szarvasmarháknak Németországba való bevitelére, a ragadós tüdőböl esetleges behurcolásának veszélye miatt, ez idő szerint tilos.

* **Cselédek jutalmazására** hirdet pályázatot Eperjes sz. kir. város rendőrkapitányi hivatala, melyet, tekintettel a nemes czélra, az alábbiakban örömmel s készséggel közlünk: «*Néhai Kösch Frigyés örökösai*, atyjuk emlékének megörökítése czéljából, 1000 frtos alapítványt tettek *Kösch Frigyés-féle cselédjutalmazási alapítvány* czímen, melyre a szabályok értelmében ezennel pályázatot nyitattak. Az alapítványi tőkének 4 1/2% évi kamatai három egyenlő részre osztván, 1899. évi május hó 3-ik napján délután 3 órákor fognak a jutalomért pályázó eperjesi cselédek közül a városi kapitány által legjobbnak megállapított három cselédnek ünnepélyesen kiadatni. Legjobb alatt azon cselédek értendők, a kik Eperjesen leghosszabb ideig egyfolytában egy és ugyanazon munkaadónál (gazdánál) szolgáltak, híven, szorgalommal, kifogástalan példás erkölcsi magaviselettel — a gazda megelégedésére. Felhivatnak ennél fogva mindazon helybeli cselédek — állás- és nemre való tekintet nélkül — kik e jutalomdíjakra pályáznák s azokat elnyerni óhajtják, hogy írásbeli kérvényeiket legkésőbb 1899. évi április 30-ig az eperjesvárosi rendőrkapitányi hivatalban személyesen nyújtsák be. A kérvényhez mellékelendő: a pályázó cselédkönyve és szolgálat-adó gazdájának sajátkezűleg aláírt és pecsétjével ellátott, valamint az illető lelkész által megerősített bizonyítványa, melyben kitüntető, hogy a pályázó mely idő óta mily minőségben szolgál a bizonyítványt kiállító gazdánál s ezen idő alatt magát hűség, ügyesség, szorgalom és erkölcsiség tekintetében mi módon viselte. Azon pályázati kérvények, melyek nem az előírt módon lesznek felszerelve, figyelembe nem fognak vétetni s azonnal vissza fognak adni a benyújtóknak.

* **Osztálysorsjegyek vételére** ajánljuk az általánosan ismert és jó hírnévnek örvendő *Lukacs Vilmos* (Budapest, V. ker. Fürdő-utca 10.) bankházat, hol az osztálysorsjétekra vonatkozó mindennemű kérdésben szívesen kap mindenki felvilágosítást, valamint kívánatra játéktervezetek azonnal ingyen és bérmentve megküldetnek.

* **Egy próba elegendő,** hogy meggyőződjünk arról, minő veszedelmes ellenségévé válhatik idegeinknek és szívünkünknek a bakbavé. A legjelentékenyebb fiziológusok és hygienikusok vizsgálatai bebizonyították, hogy a kávéméreg sajátságos hatása, nevezetesen akkor, ha rendszeres, kis adagokban vitetik a szervezetbe, abban áll, hogy az idegrendszer és szív működés biztos bémulását idézi elő. Pedig az élet és az egészség ezen nagy veszedelmét könnyen megelőzhetjük. Keverjük a bakbavét eleinte egyharmad *Kathreiner-féle Kveipp-malata-kávéval*, később vegyünk felényi bakbavét és felényi *Kathreiner-matatakávéval*, és a hávéital ezen pótlék által nemcsak ízletesebb, enyhébb és kedvesebb lesz — mint-hogy *Kathreiner-malatakávéja* még a bakbavé illatával is bír — hanem ezáltal a bakbavének egészségre ártalmas sajátságait majdnem teljesen eltávolítjuk. A próba azután csakhamar megtörténik. A ki, ha csak rövid ideig is, a *Kathreiner-kávéval* kevert bakbavét itta, a bakbavét más módon elkészítve egyáltalán nem kívánja többé. A kávéméregtől elszokott szervezet ezentúl már határozottan fellázad ellene. A legnagyobb ideges nyugtalanság, szívdobogás, álmatlanság a világos jelei, milyen emienn veszély van itt elrejtve, a melynek ezen tapasztalás után tovább magát kitenni bizonyára senkinek sem lesz bátorsága.

* **A szerkesztőség üzenete.** *H. J. Eperjes.* Aktuális cikkét köszönjük. Lapunk következő számában hozni fogjuk. — *W. F. Soósár.* Örömmel vettük a szép cikk beküldésével tanúsított szives érdeklődését. Mielőbb sorát ejtjük. — *Tarcsai György, Budapest.* Melegen köszönjük annyi elismeréssel telt b. sorait, nemkülönben a kérdéses tárczaköltemény átengedését és a jövőre vonatkozólag tett szives ígéretet, illetve adott felhatalmazást. Tárczarovatunk felszabadulásakor azonnal hozzuk.

„Henneberg-selyem“

45 krtól 14 frt 65 krtig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés-, szín- és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldetnek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

CSARNOK.

A heraldika köréből.

Írta: **dr. Meliorisz Béla.** (Folytatás.)

31. *Christophori.* Ch. Pál 1795-iki pecsétjén egy férfi földgömböt tart a vállain, míg sisakdíszül egy szárny és egy bőségszarú között három strucc toll szolgál. 32. *Csuka* Cs. Istvánt és általa *Ferenczet* és *Mihályt* 1686. aug. 15-ikén Bécsben kelt armalissal emeli nemesi rangra *Leopold* és ajándékozza meg a következő czímerrel: két mezőben zöld dombon veres öltözött

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Első cs. és kir. osztrák-magyar, kizárólag szab.
KRONSTEINER KÁROLY
 Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában).
 Kitüntetve arany-érmekkel.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári-társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, úgyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészen feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállíthatnak és a mi a festék szűrítettségét illeti, azonos az olajfestékekkel.
 ••• Mintakártya, úgyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. •••

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztályorsjáték (IV. Sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárúsítóknak elárúsítás végett kiadattak. — A Magyar Királyi Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott Osztályorsjáték Sorsolási Terve.

Negyedik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona. Húzás: 1899. máj. 18. és 19.	Második osztály Betét 20 korona. Húzás: 1899. jun. 14. és 15.	Harmadik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1899. jul. 11., 12. és 13.	Negyedik osztály Betét 40 korona. Húzás: 1899. aug. 2. és 3.	Ötödik osztály Betét 32 korona. Húzás: 1899. aug. 23. és 24.	Hatodik osztály Betét 24 korona. Húzás: 1899. szept. 13.—okt. 11-ig.																																													
Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Nyeremény Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000.000 korona (Egy Millió). Ezen 480 nyeremény közül utólagra kapja a jutalomdíjat. <table border="1"> <tr><td>1 jutalom kor.</td><td>600.000</td><td>600.000</td></tr> <tr><td>1 nyeremény á</td><td>400.000</td><td>400.000</td></tr> <tr><td>1 "</td><td>200.000</td><td>200.000</td></tr> <tr><td>1 "</td><td>100.000</td><td>100.000</td></tr> <tr><td>1 "</td><td>60.000</td><td>60.000</td></tr> <tr><td>1 "</td><td>40.000</td><td>40.000</td></tr> <tr><td>2 "</td><td>30.000</td><td>60.000</td></tr> <tr><td>3 "</td><td>20.000</td><td>60.000</td></tr> <tr><td>20 "</td><td>10.000</td><td>200.000</td></tr> <tr><td>50 "</td><td>5.000</td><td>250.000</td></tr> <tr><td>400 "</td><td>2.000</td><td>800.000</td></tr> <tr><td>720 "</td><td>1.000</td><td>720.000</td></tr> <tr><td>1.000 "</td><td>500</td><td>500.000</td></tr> <tr><td>27.800 "</td><td>200</td><td>5.560.000</td></tr> <tr><td colspan="2">30.000 nyeremény és jutalom kor. 9.550.000</td><td></td></tr> </table>	1 jutalom kor.	600.000	600.000	1 nyeremény á	400.000	400.000	1 "	200.000	200.000	1 "	100.000	100.000	1 "	60.000	60.000	1 "	40.000	40.000	2 "	30.000	60.000	3 "	20.000	60.000	20 "	10.000	200.000	50 "	5.000	250.000	400 "	2.000	800.000	720 "	1.000	720.000	1.000 "	500	500.000	27.800 "	200	5.560.000	30.000 nyeremény és jutalom kor. 9.550.000		
1 jutalom kor.	600.000	600.000																																																
1 nyeremény á	400.000	400.000																																																
1 "	200.000	200.000																																																
1 "	100.000	100.000																																																
1 "	60.000	60.000																																																
1 "	40.000	40.000																																																
2 "	30.000	60.000																																																
3 "	20.000	60.000																																																
20 "	10.000	200.000																																																
50 "	5.000	250.000																																																
400 "	2.000	800.000																																																
720 "	1.000	720.000																																																
1.000 "	500	500.000																																																
27.800 "	200	5.560.000																																																
30.000 nyeremény és jutalom kor. 9.550.000																																																		
1 á 60.000	1 á 70.000	1 á 80.000	1 á 90.000	1 á 100.000																																														
1 " 20.000	1 " 25.000	1 " 30.000	1 " 30.000	1 " 30.000																																														
1 " 10.000	1 " 10.000	1 " 20.000	1 " 20.000	1 " 20.000																																														
1 " 5.000	1 " 5.000	1 " 15.000	1 " 15.000	1 " 15.000																																														
3 " 2000 6.000	3 " 3000 9.000	3 " 10000 30.000	3 " 10000 30.000	3 " 10000 30.000																																														
5 " 1000 5.000	5 " 2000 10.000	5 " 5000 25.000	5 " 5000 25.000	5 " 5000 25.000																																														
8 " 500 4.000	8 " 1000 8.000	8 " 2000 16.000	8 " 2000 16.000	8 " 2000 16.000																																														
20 " 500 9.000	20 " 500 10.000	10 " 1000 10.000	10 " 1000 10.000	10 " 1000 10.000																																														
30 " 100 5.000	60 " 300 18.000	70 " 500 35.000	70 " 500 35.000	70 " 500 35.000																																														
2900 " 40 316.000	3900 " 80 312.000	4900 " 130 637.000	3900 " 170 663.000	3900 " 200 780.000																																														
3000 240.000	4000 477.000	5000 898.000	4000 934.000	4000 1.061.000																																														

Az I. osztály húzása 1899. évi május 18. és 19-én lesz. A húzások a Magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. Sorsjegyek a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztályorsjáték valamennyi elárúsítóinál kaphatók.

Budapest, 1899. évi április hó 16-án.

Magy. Kir. Szab. Osztályorsjáték Igazgatósága.

Lónyay.

Hazay.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-szer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvény-nél, csúznál, tagszagatásnál és meghúlésknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszer-tárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevasárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzék nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
 RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Köszönetnyilvánítás.

Ő Fensége Salvator Lipót főherceg udvarmesterei hivatala.
 Általános Asbestárú-gyár.
 Ő császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherceg rendkívül meg van elégedve az asbest-talppal beleit cipőkkel. Ő Fensége hosszabb gyalog-kiránduláson használta a cipőket és ezre, hogy lábai nem fáradtak úgy el, mint más közönséges cipőknel. Küldök egy pár valóság-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbest-talppal ugyanannál a cipősnél a aztán küldjék ide.
 Hiszünk, hogy a valóság-cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelőek, a mint megfelelőek voltak a szaloncipők.
 Zágráb, 1898. július hó 8-án. Krahl, huszárkapitány.

Magyarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:
 Tisztelt Doktor úr!
 Az asbest-betűti cipők kitűnőnek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszünt minden lábfájásom, úgy, hogy — azt hiszem — lábajom semmi további orvoslást nem igényel.
 Szives tanácsait köszönöm. tisztelő hiva.
 Dánoson, 1897. szeptember 17-én. Wekerle Sándor.

Nincs többé lábfájás!

Örjúk lábainkat hidegtől, nedvességtől és meghűléstől!

Sem tyúkszem, sem izzadás láb, sem bőrkeményedés, sem láb-daganat, sem lábégés.

Rövid idejű viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Högyes-féle, az egész világon szabadalmazott asbest-talppal látja el.

Kettős vastagságú 1 forint 20 kr., egyszerű 60 kr., homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbest-talpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös-hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállított.

Szétküldés csak: utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágosítások, prospektusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Vizontlatóknak megfelelő árengedmény!

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRÚ-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG
 BUDAPEST, VI., SZÍV-UTCZA 18.

Bámulatos szépség

lehet elérni a dr. Spilzer-féle Mária-kenőccsel, a mely már egy tégely használatánál elhalványítja a szeplő- és májfoltokat, állandó használata pedig teljesen eltávolítja. A „Diana-Pouder” és „Mária-szappan”-nal használva pedig megóvjá az arcz bársonyos külsejét a késő öregségig.

Kapható:

GOVORKOVICH JÁNOS Mária-gyógyszertárában, Eszék, felsőváros

eredeti csomagokban. Raktár Török József gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb gyógyszer-tárban. Egy tégely 35 kr. Postán legkevesebb három tégelylyel küldök utánvétellel. Bővebb felvilágosítással ingyen és bérmentve.

Lelkiismeretlen gyárosok

ujabban az én, több ízben kitüntetett

GLOBUS-

tisztító-kivonatnak

hamis utánza-

tait kísérlik meg for-

galomba hozni értéke-

len árúban és hasonló

csomagolásban.

A valódi és felülmulhatlan

GLOBUS-tisztító-kivonat

valamennyi dobozán az én teljes cégem és védjegyem látható:

Globus a vörös keresztcsikon.

Fritz Schulz jun., Leipzig

a tisztító-kivonat feltalálója.

Vigyázzunk a védjegyre!

Máriaczei gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomorbajoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert jházi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfútság, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Schulzmann

Dr. Brady

Keil-lakk

(Glasur)

legkitűnőbb mázó-lakó-szer puha padló számára. — Egy nagy palack ára 1 forint 35 krajczár.

Egy kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bearanyozására. 1 kis palack ára 20 krajczár.

Fehér „Glasur“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. újonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr.

1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Gallotsik J. V.-nál, Eperjesen.